

Prečo práve ten môj ?

BORIS KOPELIOVIČ

Prečo ste sa rozhodli pre plemeno, ktoré chováte?

Na začiatku, v detstve, to bolo šteniatko križenca a dedinské psy Ťapko so Žolinou, za ktorými som chodieval z Bratislavy do Vajnor a trávil s nimi nezabudnuteľné chvíle.

Môj prvý pes s preukazom pôvodu bol nemecký boxer, ktorého sme chovali v Bratislave a ktorý sa stal na dlhé roky neodmysliteľným členom rodiny. Bol to neuveriteľne milý, bystrý psík, ale svoje vyvolené plemeno som spoznal omnoho neskôr. Stredoaziaticov som prvý raz videl na výstave začiatkom 90. rokov, keď ich prezentoval V. Vrábek, ktorý spolu s I. Sibrtom doviezli ako prví tieto psy do bývalého Československa. Nevieť si to vysvetliť, ale v tej chvíli som pochopil, že som našiel svoj ideál - svoje plemeno na celý život. A to napriek tomu, že informácií o týchto psoch bolo v tej dobe pomerne málo. Čím viac som však tieto psy spoznával, tým viac som sa presviedčal, že moja voľba bola správna. Silný pes s úžasným charakterom - kamarát, nekompromisný ochranca, navyše milujúci deti, čo pri mojich troch malých synoch bolo obrovským plusom, čo viac som si mohol priať?! Po socialistických zväzarmovských časoch bolo veľmi povznáša-

júce vlastniť plemeno, ktoré si vedelo ustrážiť svoje teritórium bez toho, aby muselo absolvovať cvičenia a dráždenia potrebné pre klasické služobné psy. Stredoaziatic, hrdé pastierske plemeno, historicky patriace medzi najstaršie plemená na svete, v zásade (na moje veľké potešenie) „klasickú cvičákovskú drezúru“ odmieta. Vo svojej vlasti - Strednej Ázii, bol tisícročia chovaný v skromných podmienkach, a tak sa stal nenáročným, odolným voči nepriaznivým klimatickým podmienkam a v konfrontácii so zvieracími nepriateľmi stád riešil jednotlivé krízové situácie podľa svojho uváženia. Jedna z neobvyčajných vlastností - schopnosť samostatného rozhodovania, je pre toto plemeno charakteristickou črtou. A keď k exteriéru a povahe pridám krajiny pôvodu týchto psov, je úplne jasné, prečo práve stredoaziatic.

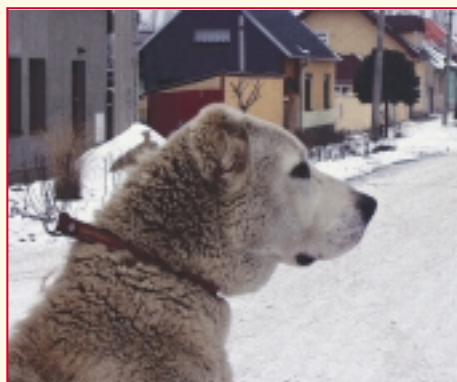
Stredná Ázia bola mojim vysnívaným krajom od doby, keď som s rodinou ako malý chlapec navštívil malé mestečko Nebid-Dag v Turkmensku, kde žil môj strýko.

Dodnes ma krajiny Strednej Ázie zaujímajú a jedným z mojich najobľúbenejších spisovateľov je už veľa rokov Kirgiz Čingiz Ajtmatov. Moja voľba, ktorá sa nikdy nezmení, sa volá stredoaziatic.

Aké bolo posledné obdobie Vášho kynologického pôsobenia?

Obdobie môjho posledného kynologického pôsobenia by som nazval obdobím bilancovania a nachádzania nových impulzov pre chov nášho plemena. Naša chovateľská stanica existuje od roku 1984 a odchovala viacero vrhov s nejedným úspešným jedincom. Desiatky titulov, šampiónov, klubových víťazov. V zbierke nechýba ani BOB, BIG, BIS, ale ani titul Európsky víťaz a Svetový víťaz mladých. To všetko nás sice po mnohé roky naplňalo radosťou, ale na druhej strane som počas tohto pomerne dlhého obdobia pochopil, že nie všetky výborné dosiahnuté výsledky musia

ELSEWA s.r.o.

v spolupráci s organizáciami:

Hlavný partner:

MAXIMA
BROKER

- Ministerstvo zemědělství ČR
- Prezidium policajného zboru SR
- Štátna veterinárna a potravinová správa SR
- Štátní veterinární správa ČR
- Štátna ochrana prírody SR
- Slovenský poľovnícky zväz
- Združenie miest a obcí Slovenska
- Komora veterinárnych lekárov Slovenska
- Univerzita veterinárneho lekárstva v Košiciach

Mediálni partneri:

POZVÁNKA

na IX. ročník odbornej konferencie s medzinárodnou účasťou

MANAŽMENT MIEST A OBCÍ VO VZŤAHU K CHOVU PSOV, INÝCH DOMÁCICH, LESNÝCH A EXOTICKÝCH ZVIERAT - čistota verejných priestranstiev

15. - 17. jún 2009 - Nízke Tatry - JASNÁ, Demänovská dolina - Hotel DRUŽBA****

ZAMERANIE KONFERENCIE

Toto jedinečné podujatie svojho druhu prináša témy súvisiace s ochranou zvierat, s problémami stratených a opustených zvierat, prevádzkovaním útulkov, znečisťovaním verejných priestranstiev psími exkrementami, nedostatkami v evidencii zvierat, s priestupkami v súvislosti s chovom zvierat, problematikou zoonóz a skúsenosťami s činnosťou jednotlivých kompetentných inštitúcií.

Je určené pre mestské a obecné samosprávy, orgány ochrany poriadku a čistoty, štátnu a verejnú správu, architektov a všetky profesné organizácie a neziskové nadácie, súkromným veterinárnym lekárom, kynologickým zväzom a firmám, ktoré sa profesne zaoberajú problémami spojenými s chovom zvierat.

Poznámka: Akcia je hodnotená kreditmi Komory veterinárnych lekárov SR.

KONTAKTUJTE SA NA ADRESE:

ELSEWA, s.r.o. Košice
Ružová č. 33,
040 11 Košice-Západ

Tel./fax:
+421 55 642 08 38

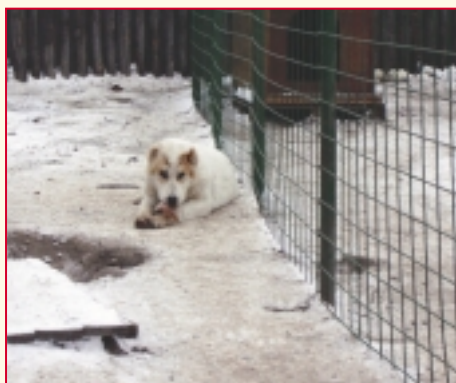
E-mail:
elsewa@netkosice.sk

automaticky vypovedať o skutočnej kvalite predvádzaných jedincov. Tak sa niekedy stávalo, býva to aj dnes, a týkalo sa to, samozrejme, aj niektorých mojich odchovcov. V poslednom období som začal rozmýšľať o ďalšom smerovaní našej chovateľskej stanice, najmä keď som na mnohých ruských fórach zaznamenal búrlivé debaty o chove stredoázijského ovčiaka, kde viacerí chovatelia začali poukazyvať na negatíva, ktoré sa začali objavovať v našom plemene. Chovatelia zo Strednej Ázie, podporovaní niektorými ruskými a ukrajinskými chovateľmi, otvorene hovorili o probléme, ktorý spočíva v premene jedného úžasného pracovného psa na nejaké nové nefunkčné plemeno, ktoré sa výrazným spôsobom začína odlišovať od pôvodných stredoaziátov. Po zrelej úvahe, berúc na vedomie všetky možné úskalía môjho rozhodnutia, som sa priklonil na stranu ľudí, ktorí sú s týmto plemenom bytostne spätí, a oslovil som chovateľov zo Strednej Ázie za účelom zadováženia si nových prírastkov do našej chovateľskej stanice. Importy z Kirgizstanu sme mali už od

roku 2000, a teraz sme oslovili uzbeckých chovateľov, ako aj ruských a ukrajinských, vlastníacich jedincov nášho plemena, ktorých predkovia pochádzajú priamo zo Strednej Ázie. Z jedného objednaného psika bolo zrazu 10 nových zverencov od viacerých chovateľov.

V našej chovateľskej stanici nastala v podstate výmena generácií a zo starších sme si nechali len sučky z Turkménska a Kirgizska. O tomto období hovorím, že sme „zasiali“, a počítame s tým, že „úrodu“ budeme zberať až po niekoľkých rokoch. S importovanými psami sme dosiahli pár úspechov na kynologických podujatiach už teraz a s niektorými by sme v blízkej budúcnosti reálne mohli získať šampiónaty, avšak v žiadnom prípade sa za tituly nebudeme „naháňať“ ako mnohokrát v minulosti. Priority nášho súčasného a budúceho smerovanie v chove sme sústredili do troch bodov, ktoré sme nazvali 3 x P, a pod každým tým P sa skrývajú veľmi dôležité kritériá, ktoré musia spĺňať jedince zapájané do chovu.

1. P - Pôvod

Našou snahou bude zapájať do chovu jedince pochádzajúce buď priamo zo Strednej Ázie, alebo tie, ktorých predkovia priamo pochádzajú z tejto oblasti.

2. P - Plemenný typ

Už samotný pôvod by do istej miery mal zaručovať, že jedince, ktoré budeme zapájať do chovu, budú v správnom plemennom type. V každom prípade sme rozhodnutí nepodľahnúť módnym vlnám, ktorá k nám preráža z Ruska a Ukrajiny - prezentovať čo najväčšie, najhrubšie, nefunkčné psy, čo býva často spojené s rôznymi zdravotnými problémami, ktoré si rozhodca nemusí (alebo niekedy nechce) všimnúť.

3. P - Povaha

Správna povaha je u pastierov a chovateľov v Strednej Ázii radená na prvé miesto. Vyrovaný sebavedomý bojovník s dostatkem temperamentu, bez prílišnej agresivity, schopný ustrážiť si svoje teritórium, k rodine a najmä deťom kamarátsky - to je charakteristika správneho stredoaziata, a my chceme, aby sa naše odchovy takýmito vlastnosťami vyznačovali.

To sú teda predsavzatia a vytyčené ciele pre našu chovateľskú stanicu do budúcnosti a ich realizáciou sa v poslednom období našej kynolo-

logickej - chovateľskej, činnosti zaoberáme. Spolu s manželkou sme uzrozumení, že k dosiahnutiu kladných konkrétnych výsledkov budeme potrebovať veľa trpezlivosti, ale veríme, že stanovené ciele budeme úspešne naplňať.

Čo prajete slovenskej kynológii do budúcnosti?

V rámci zahraničného styku prajem slovenskej kynológii veľa úspechov pri organizovaní medzinárodných kynologických podujatí. Chovateľom a ostatným slovenským kynológom prajem veľa pohody pri ich činnosti, aby sa im darilo realizovať svoje predsavzatia, a najmä aby dobre reprezentovali naše Slovensko. Čo sa týka domácej scény, rád by som poprial slovenskej kynológii, aby sa hoci neskoro, ale predsa začali plniť sľuby, ktoré boli chovateľom dané v časoch, keď vznikala strešná organizácia SKJ.

V praxi by to okrem iného znamenalo, že by sa chovatelia mohli aktívnym spôsobom zúčastňovať na riadení slovenskej kynológie, a neboli stavani len do úlohy pasívnych platiacich členov.

Nedá mi nespomenúť pri týchto prianiach ešte jedno, a tým je, aby sa zlepšila informovanosť slovenských kynológov prostredníctvom SKJ. Informovanosť, ktorá by pomáhala v činnosti skúseným, aj začínajúcim kynológom.

Aspoň na takej úrovni, ako to robia naši českí susedia, veď, stačí si pozrieť webovú stránku Česko-Moravskej Únie a porovnať s našou slovenskou stránkou SKJ. Rozdiel je naozaj markantný. Nielen že sa na českej stránke dozvieme, aká je celá štruktúra organizácie ČMKÚ, zloženia všetkých možných komisií, ale sú tam zverejňované dôležité dokumenty a veľa užitočných rád pre mnohých kynológov.

Na našej slovenskej stránke sa nedozvieme ani to, kto je prezidentom SKJ. Pravda, väčšina z nás to iste vie, ale podľa mojej mienky by bolo vhodné kynológom zastrešeným v rámci SKJ podať viac informácií o činnosti a hospodárení tejto organizácie. V súvislosti s týmito

faktami by som prial slovenskej kynológii viac transparentnosti, pretože doterajšia uzavretosť vytvára zbytočne veľa otázok a dohadov.

Mojím prianím je tiež, aby u nás nastali zmeny, ktoré by sa pozitívnym spôsobom dotkli slovenských kynológov organizovaných pod SKJ, a to rovnakým dielom pre všetky záujmové skupiny.

Z mojej strany asi trochu naivné, ale ako pranie - prečo nie?

□

ČO MA V MLADOSTI NAUČÍŠ...

Toaletný tréner NOBBY Home

28,99 € (873 Sk)

Psia búda
HARY

339,92 € (10240 Sk)

Plastové ležadlo
Nobby Cosy Air

8,69 € (262 Sk)

Cestovná miska
Nobby TRAVELER

3,99 € (120 Sk)

Strojček Wahl
U-CLIP

78,99 € (2380 Sk)

Konverzný kurz: 1 € = 30,1260 Sk

SIXFEET
všetko pre vás a vášho psa

Kompletný sortiment produktov
nájdete na webe

www.sixfeet.sk